

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/18996. számú
törvényjavaslat**

a postáról szóló 2003. évi Cl. törvény módosításáról

**Előadó: Kovács Kálmán
informatikai és hírközlési miniszter**

Budapest, 2005. december

2006. évi .... törvény
a postáról szóló 2003. évi CI. törvény módosításáról

1. §

(1) A postáról szóló 2003. évi CI. törvény (a továbbiakban: Pt.) 3. §-ának 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„8. *Feladó*: akitől a küldemény, illetve annak egyedi vagy személyes jellegű közlés, adat vagy információ tartalma származik és a postai küldeményen „feladó”-ként van feltüntetve; ennek hiányában, akivel a szolgáltató a postai szolgáltatási szerződést megkötötte.”

(2) A Pt. 3. §-ának 9.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„9.1. *Futárposta*: olyan garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás, amelynek teljesítése során a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a könyvelt postai küldemények felvételét végző alkalmazottja a küldeményt a címzettnek történő – a feladástól számított 12 órán belüli – személyes kézbesítésig személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezessen a küldemény címzettjének vagy címzésének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket.”

(3) A Pt. 3. §-a a következő új 14. ponttal egészül ki, és a jelenlegi 14-35. pont számozása 15-36. pont-ra változik:

[E törvény alkalmazásában]

„14. *Kézbesítési okirat*: a könyvelt postai küldemények kézbesítésekor az átvétel írásbeli elismertetésére szolgáló olyan okirat, amellyel a szolgáltató a küldemény kézbesítését kimutatja, és amelyet a kézbesítést követő 15. naptól számított tizenkét hónapig megőriz. A tértivevény nyomtatvány nem minősül kézbesítési okiratnak.”

(4) A Pt. 3. §-ának jelenlegi 15. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„15. *Minősített időszak*: az az időszak, amely az Alkotmány alapján rendkívüli állapotnak, szükségállapotnak, veszélyhelyzetnek vagy megelőző védelmi helyzetnek minősül.”

(5) A Pt. 3. §-ának jelenlegi 17. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„17. *Postautalvány-szolgáltatás*: olyan postai tevékenység, amelynek alapján a készpénz befizetéséről és egyéb szükséges adatokról szóló információ továbbítását követően a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) részére készpénz kifizetése történik.”

(6) A Pt. 3. §-ának jelenlegi 24. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„24. *Postai közvetítő tevékenység*: olyan postai tevékenység, amelynek keretében a közvetítő díj ellenében a vele szerződéses jogviszonyban álló

a) feladó postai küldeményeit postai szolgáltató részére további postai szolgáltatási szerződés létrehozatala céljából az átvétel helyéhez - a postai szolgáltató által e küldemények felvételére megjelölt - legközelebbi szolgáltató helyen átadja, vagy

b) címzett részére érkezett postai küldeményeket a címzettől kapott meghatalmazás alapján postai szolgáltatótól átveszi, és a címzett részére kiszállítással vagy fiókbérlet útján kézbesíti.”

(7) A Pt. 3. §-ának jelenlegi 29. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„29. *Postai különszolgáltatás*: a postai szolgáltatáshoz kapcsolódó, a szolgáltatás minőségét növelő – jogszabályban kötelezően előírt vagy a szolgáltató által vállalt – olyan többletszolgáltatás, amelyet a szolgáltató a feladó vagy a címzett rendelkezése alapján külön díj ellenében teljesít.”

(8) A Pt. 3. §-a a következő új 37. ponttal egészül ki, és a jelenlegi 36. és 37. pont számozása 38. és 39. pontra változik:

[E törvény alkalmazásában]

37. *Utánvétel*: olyan – könyvelt küldeményekhez igénybe vehető – postai különszolgáltatás, amelynek igénybevétele esetén a szolgáltató a küldeményt a feladó által megjelölt utánvételi összeg beszedése után kézbesíti, ezt követően a beszedett összeget a küldemény feladója részére a szolgáltatási szerződésben rögzített határidőn belül eljuttatja, vagy az általa megjelölt pénzügyi számlára utalja.”

2. §

(1) A Pt. 5. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az egyetemes postai szolgáltató és az engedélyes postai szolgáltató – a feladó rendelkezése alapján – köteles az (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott küldeményekhez ajánlott, az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott küldeményekhez tértivevény, utánvétel, illetve értéknylvánítás különszolgáltatást nyújtani.”

(2) A Pt. 5. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az egyetemes postai szolgáltató a postai szolgáltatás teljesítésekor alkalmazhat a küldemény kezelésének gyorsaságán is alapuló küldemény-továbbítási rendszert. Amennyiben a szolgáltató a küldemény kezelésének gyorsaságán alapuló küldemény-továbbítási rendszer alkalmazását bevezeti, annak ki kell terjednie valamennyi, a levélküldeményekkel, a hivatalos iratokkal, a címzett reklámküldeményekkel, valamint a nyomtatványokkal kapcsolatos egyetemes postai szolgáltatásra.”

3. §

A Pt. 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bejelentéshez mellékelni kell a 9. § (8) bekezdésének a)-d) pontjaiban meghatározott okiratokat, meg kell adni a 9. § (8) bekezdésének e) pontjában meghatározott adatokat, valamint mellékelni kell a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetekkel való együttműködés teljesítésére vonatkozó szolgáltatói nyilatkozatot.”

4. §

(1) A Pt. 16. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (5)-(9) bekezdés számozása (6)-(10) bekezdésre változik:

„(4) A könyvelt küldemény kézbesítését az (5) bekezdésben foglaltak kivételével a szolgáltató a kézbesítési okiraton ismerteti el. A kézbesítési okiratnak tartalmaznia kell a könyvelt küldemény azonosító adatait, a jogosult átvevőnek történő kézbesítés napját, garantált kézbesítési idejű küldemény esetén időpontját (óra, perc) is, a jogosult átvevő aláírását, a személyazonosságot igazoló okmány elnevezését, betűjelét és számát, valamint a címzett helyett egyéb jogosult átvevőnek történő kézbesítéskor az átvétel jogcímét. Az átvétel megtagadásának minősül ha a jogosult átvevő tiltakozik a személyazonosságát igazoló okmány adatainak feltüntetése ellen, amely tény a szolgáltató a kézbesítési okiraton rögzíti, és a küldeményt visszaküldi a feladónak.

(5) Levélszekrény útján történő kézbesítés megtörténtét a kézbesítő a kézbesítés módjának jelzésével igazolja a kézbesítési okiraton.”

5. §

A Pt. 18. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A postai szolgáltatónak a postai küldemény megsemmisülése, részleges vagy teljes elveszése, megsérülése, késedelmes teljesítése, továbbá valamely különszolgáltatás nem-, vagy hibás teljesítése következtében az igénybe vevővel vagy harmadik személlyel szemben fennálló kártérítési felelősségére az e §-ban, valamint a 19-27. §-okban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A postai szolgáltató az üzletszabályzatában a 19-27. §-okban foglaltaknál szigorúbb (az igénybe vevőre nézve kedvezőbb) szabályok szerint is vállalhat felelősséget.”

6. §

A Pt. 20. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha egyetemes postai szolgáltatás keretében a könyvelt postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvész vagy megsérül, a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A küldemény

a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege a szolgáltatásért fizetendő díj tizenötszöröse,

b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítés összege a 26. § (1) bekezdése szerint kártérítési igény érvényesítésére jogosult választása alapján:

ba) a megmaradt küldeményrész vagy a sérült küldemény jogosult általi megtartása esetén úgy aránylik a kártérítési átalány a) pontban meghatározott teljes összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez;

bb) amennyiben a megmaradt küldeményrészről vagy a sérült küldeményről a jogosult a postai szolgáltató javára lemond, az a) pont szerinti kártérítési átalány.”

7. §

A Pt. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. §

Ha az értéknylvánítás különszolgáltatással feladott (a továbbiakban: értéknylvánított) postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvesz, vagy megsérül, a postai szolgáltató az alábbiak szerint köteles kártérítést fizetni. A küldemény

a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítés összege az értéknylvánításban megjelölt érték összege,

b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítés összege a 26. § (1) bekezdése szerint kártérítési igény érvényesítésére jogosult választása alapján:

ba) a megmaradt küldeményrész vagy a sérült küldemény jogosult általi megtartása esetén úgy aránylik az értéknylvánításban megjelölt érték összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez;

bb) amennyiben a megmaradt küldeményrészről vagy a sérült küldeményről a jogosult a postai szolgáltató javára lemond, az a) pont szerinti kártérítés.”

8. §

A Pt. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. §

(1) Belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű és értéknylvánított postai küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a postai szolgáltató a 21. § a) pontja szerinti értéknylvánításban megjelölt érték vagy a 22. § (1) bekezdése alapján meghatározott kártérítési átalány összege közül a nagyobb összeget köteles kártérítésként megfizetni.

(2) Ha belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű és értéknylvánított postai küldemény részlegesen elvesz vagy megsérül, és a megmaradt küldeményrész vagy a sérült küldeményt a postai szolgáltató késedelmesen kézbesíti, a szolgáltatónak a késedelmes teljesítés miatt is, és a postai küldemény részleges elveszése, illetve megsérülése miatt is kártérítést kell fizetnie. A kártérítés összege a 21. § b) pontjának alkalmazásával kiszámított összeg és a késedelem miatt fizetendő kártérítés 22. § (1) bekezdése alapján meghatározott együttes összege.

(3) Ha belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű és értéknylvánított postai küldemény részlegesen elvész vagy megsérül, de a megmaradt küldeményrész vagy a sérült küldeményt a postai szolgáltató késedelem nélkül kézbesíti, a fizetendő kártérítési összeg megállapítására a 21. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Ha a postai küldemény kézbesítése megtörtént, de a postai szolgáltató valamely különszolgáltatást nem vagy nem szerződésszerűen teljesített, kártérítési átalányként a különszolgáltatás díjának kétszeresét vissza kell fizetni, amely összeg magában foglalja a nem teljesített különszolgáltatás díját is."

9. §

A Pt. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. §

A 20-23. §-okban foglalt esetekben sem a postai szolgáltató nem hivatkozhat arra, hogy a keletkezett kár az ott meghatározott kártérítési összegnél, illetve az értéknylvánítás összegénél kisebb, sem az igénybe vevő nem hivatkozhat arra, hogy a keletkezett kár az ott meghatározott kártérítési összegnél, illetve az értéknylvánítás összegénél nagyobb."

10. §

A Pt. 27. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő új (7) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (7) bekezdés számozása (8) bekezdésre változik:

„(6) Ha az igénybe vevő a (3), illetve (4) bekezdésben meghatározott jelzését, illetve bejelentését az ott meghatározott jogvesztő határidőn belül megtette, kártérítési igényét a postai szolgáltató válaszában kézhezvételétől – ha pedig a postai szolgáltató nem válaszol, a jelzést, illetve bejelentést követő harmincadik nap elteltétől – számított egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti.

(7) A 23. § (4) bekezdése szerinti esetben a jogosult kártérítési igényét a feladástól számított egy éves jogvesztő határidő alatt érvényesítheti."

11. §

A Pt. 30. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2)-(7) bekezdés számozása (3)-(8) bekezdésre változik:

„(1) A postai szolgáltató a postai küldeményen, vagy a postai szolgáltatás igénybevételéhez vagy teljesítéséhez szükséges dokumentumon feltüntetett személyes adatokat kizárólag a postai szolgáltatás teljesítése, illetve az azzal kapcsolatos jogok érvényesítése, kötelezettségek teljesítése érdekében az ehhez szükséges ideig kezelheti. Az adatok kezelésére kizárólag a postai szolgáltató, illetve a postai közreműködő jogosult.

(2) A postai szolgáltató a postai küldeményeknek a feladó és a címzett nevét is tartalmazó címlapját elektronikusan is rögzítheti, amennyiben az a postai küldemények feldolgozásához (szortírozásához) szükséges. A szolgáltató a címlap elektronikusan rögzített képét a küldemény feldolgozásának (szortírozásának) befejezéséhez szükséges ideig, de legfeljebb a feldolgozás megkezdésétől számított 5 munkanapig tárolhatja, ezt követően azt meg kell semmisítenie."

12. §

(1) A Pt. 31. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A postai szolgáltatón keresztül hozzáférhető nyomtatott vagy elektronikus postai fiókbérlői jegyzékek a fiókbérlő írásbeli hozzájárulása nélkül a fiókbérlőről csak annyi adatot tartalmazhatnak, amennyi a fiókbérlő azonosításához feltétlenül szükséges (név, lakcím, székhely, illetve telephely).”

(2) A Pt. 31. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A fiókbérlőt a fiókbérlési szerződés megkötésekor tájékoztatni kell az (5) bekezdés szerinti jogairól.”

13. §

A Pt. 35. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Panasznak az olyan bejelentés minősül, amelyben az igénybe vevő azt állítja, hogy a szolgáltató által nyújtott szolgáltatás vagy a szolgáltató alkalmazottjának tevékenysége, magatartása részben vagy egészben nem felel meg a jogszabályi előírásokban, illetve az üzletszabályzatban foglaltaknak. A panasz egyéni jogsérelem vagy érdeksérelem megszüntetésére is irányulhat. Nem minősül panasznak – az igénybe vevő részéről kezdeményezett – a küldemény továbbításával és kézbesítésével kapcsolatos pontos információk megismerésére irányuló, külön jogszabályban meghatározott tudakozódás szolgáltatás igénybevétele.”

14. §

A Pt. 45. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hírközlési hatóságra, valamint annak az (1) bekezdésben felsorolt eljárásaira az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 9-10., 14-21., 23-32., 34-51., 66-68., 72-73. és 126. §-ának rendelkezéseit – az e törvényben foglaltakból adódó eltérésekkel – megfelelően kell alkalmazni.”

15. §

(1) A Pt. 48. §-a a következő új (1) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (1)-(5) bekezdés számozása (2)-(6) bekezdésre változik:

„(1) A hírközlési hatóság a postára vonatkozó jogszabály és az általános szerződési feltételek megsértésével szemben a jelen § keretei között bírságot alkalmazhat. A hírközlési hatóság a kiszabott bírság összegét a jogsértésnek a postai piacra gyakorolt hatására, a jogsértéssel személyhez fűződő jogában vagy vagyonában sértett vagy veszélyeztetett fogyasztók számára, az érdeksérelem mértékére, valamint a postai szolgáltató által a jogsértéssel elért vagyoni előnyre tekintettel állapítja meg, figyelembe véve, hogy a kiszabott bírság alkalmas legyen a jogsértést elkövető vagy más személy további jogsértéstől való visszatartására.”

(2) A Pt. 48. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A hatóság a (2) bekezdés a) és c) – f) pontjai szerinti esetekben a (3) bekezdésben meghatározotakon túlmenően 50 000 forinttól 3 millió forintig terjedő bírsággal sújthatja a jogsértő szervezet vezető tisztségviselőjét, ha a hatóság mérlegelésének megfelelően megállapítható, hogy a szolgáltató bírságolása a vezető tisztségviselő magatartására vezethető vissza.”

Hatályba lépés

16. §

(1) E törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, egyidejűleg a Pt. 35. §-ának (1) bekezdése, valamint a Pt. 53. §-a (1) bekezdésének h) pontja hatályát veszti.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Pt. 16. §-ának jelenlegi (8) bekezdésének bb) pontjában a „felbonthatja [30. § (5) bekezdése]” szövegrész helyébe „felbonthatja [30. § (6) bekezdése]” szövegrész, a Pt. 16. §-ának (9) bekezdésében „a (8) bekezdés bb) alpontja és c) pontja” szövegrész helyébe „a (9) bekezdés bb) alpontja és c) pontja” szövegrész, a Pt. 30. §-a jelenlegi (3) bekezdésének a) pontjában „az (5) bekezdésben foglaltak” szövegrész helyébe a „(6) bekezdésben foglaltak” szövegrész, a Pt. 30. §-a jelenlegi (3) bekezdésének c)-e) pontjában a „(7) bekezdésben” szövegrész helyébe a „(8) bekezdésben” szövegrész, a Pt. 30. §-a jelenlegi (4) bekezdésében a „(3) bekezdés d) pontja” szövegrész helyébe „(4) bekezdés d) pontja” szövegrész, a Pt. 30. §-a jelenlegi (5) bekezdésének c) pontjában a „16. § (8) bekezdés bb) alpontjában” szövegrész helyébe a „16. § (9) bekezdés bb) alpontjában” szövegrész, a Pt. 30. §-a jelenlegi (7) bekezdésének második mondatában a „beavatkozást lehetővé tenni” szövegrész helyébe az „ellenőrzést lehetővé tenni” szövegrész, a Pt. 48. §-ának jelenlegi (2) bekezdésében az „(1) bekezdés” szövegrész helyébe a „(2) bekezdés” szövegrész, valamint a Pt. 48. §-ának jelenlegi (3) bekezdésében a „(2) bekezdés” szövegrész helyébe a „(3) bekezdés” szövegrész lép.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Pt. 53. §-a (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendelettel állapítsa meg]

„e) a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység külön szabályait az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államok közötti azon átutalások vonatkozásában, melyeket legfeljebb 50000 euró vagy ennek megfelelő, ezen államok egyéb devizanemében meghatározott összegben teljesítenek;”

Általános indokolás

A postáról szóló 2003. évi CI. törvény (a továbbiakban: Pt.) nem tartalmazza a postai szolgáltató adatkezelésének azokat a szabályait, amelyek törvényi szintű meghatározását a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény előír. A tervezet fő célja, hogy ezt a hiányt pótolja. A Pt. rendelkező részének kiegészítése szükségtelenné teszi az adatkezelés részletes szabályairól kormányrendelet kibocsátását, így az arra szóló felhatalmazást a tervezet hatályon kívül helyezi.

A törvény hatályba lépése óta szerzett tapasztalatok alapján szükségessé vált a piacon a jogszabályi előírásoknak megfelelően tevékenykedő postai szolgáltatók nagyobb védelme a jogtalanul postai tevékenységet végző és konkurenciát okozó vállalkozásokkal szemben. Ezt a védelmet szolgálja a fogalom meghatározások kiegészítése.

Célszerűnek mutatkozott a postai szolgáltatók kártérítési kötelezettségére vonatkozó előírások pontosítása és rendszerezése a kártérítéssel kapcsolatos jogértelmezési problémák megszüntetése érdekében.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság mind az elektronikus hírközléssel, mind a postai szolgáltatással kapcsolatos feladatokat ellátja. A hatóság feladatait részletesen az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban Eht.) határozza meg. A Pt. tételesen csak a postai ágazat-specifikus hatósági feladatokat írja elő, az egyéb postai feladatok tekintetében az Eht. vonatkozó bekezdéseire való hivatkozások útján rendelkezik, amely hivatkozások némelyike pontatlan. A hatósági feladatok egyértelmű meghatározása érdekében szükségessé vált a pontatlan hivatkozások helyreigazítása.

A Pt. felhatalmazta a Kormányt, hogy rendelettel állapítsa meg a postai készpénz-átutalási tevékenység, a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység és a postautalvány-szolgáltatás részletes szabályait, valamint az egyetemes postai szolgáltató, illetve közreműködője által végzett pénzügyi szolgáltatási, befektetési és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek ellátásának személyi, tárgyi, technikai és biztonsági feltételeit. A Pénzügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium és pénzügyi állami szervek időközben úgy foglaltak állást, hogy a postai pénzügyi tevékenység egy részét nem a Pt. felhatalmazása alapján készülő kormányrendeletben, hanem a különböző pénzügyi jogszabályokban kell szabályozni. Az állásfoglalás indokolja a felhatalmazó rendelkezés módosítását.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A „Feladó” Pt. 3. § 8. pontjában található meghatározásának kiegészítése a fenntartott szolgáltatások hatékonyabb védelmét szolgálja. A gyakorlatban ugyanis előfordul, hogy bizonyos küldeményeket - például közszolgáltatók számlalevél jellegű küldeményeit - nem a közszolgáltatók, hanem a küldeményeket ténylegesen előállító cégek juttatják el a címzettekhez saját alkalmazottjukkal, ellenszolgáltatás nélkül. Ennek következtében szolgáltatásuk nem minősül postai tevékenységnek és fenntartott szolgáltatásnak sem. E gyakorlat egyrészt sérti az egyetemes postai szolgáltató kizárólagos jogosultságát a fenntartott szolgáltatások végzésére, ugyanakkor a tevékenység a „Feladó” jelenlegi meghatározása szerint nem jogsértő, mivel a küldemény valóban a küldeményt ténylegesen előállító cégtől származik, így ez a társaság minősül feladónak, holott a küldemény továbbítása a közszolgáltató érdekét szolgálja. A javasolt módosítás az ilyen jellegű visszaélések megszüntetésére irányul.

A Pt. 3. §-ának 9.1. pontjában meghatározott futárposta definíciójának pontosítására irányul a módosítás, ugyanis a Pt. eddig nem tartalmazta a garantált kézbesítési idő maximumát, amely esetében a küldemény kézbesítési folyamata a felvételt követően azonnal megkezdődik és 12 órán belül megtörténik.

A Pt. 3. § beiktatandó 14. pontja szerinti „Kézbesítési okirat” meghatározása a Pt. 16. § (4) bekezdésének adatvédelmi szempontból történő módosítása miatt szükséges.

A Pt. 3. §-ának 15. pontja szerinti minősített időszak meghatározásának pontosítását a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2004. évi CIV. törvénnyel bevezetett „megelőző védelmi helyzet” meghatározása indokolja.

A Pt. 3. §-ának 17. pontjában lévő postautalvány-szolgáltatás meghatározását azért szükséges módosítani, mert a módosított szöveg van összhangban a Egyetemes Postaegyesület (UPU) keretében létrehozott Postai Pénzforgalmi Megállapodás 2. cikkelyének 1.2. pontjával, amely szerint a befizetett összeget a kedvezményezett postai folyószámláján – és nem bankszámláján – lehet jóváírni.

A „Postai közvetítő tevékenység” Pt. 3. § 24. pontjában található jelenlegi meghatározása a 26. pont figyelembe vételével pontosítandó (új 25. pont). A postai küldemények 26. pont szerinti felvétele ugyanis a postai szolgáltatás része, postai szolgáltatást viszont csak postai szolgáltató nyújthat. A postai közvetítő azonban nem postai szolgáltató, ennek megfelelően nem veszi fel a postai küldeményt a 26. pont értelmében (azaz nem köt a feladóval postai szolgáltatási szerződést a Pt. 14. §-a (4) bekezdése alapján), hanem csupán átveszi azt, és átadja az átvétel helyéhez legközelebb eső, és a postai küldemények felvételére megjelölt szolgáltató helyen.

A „postai különszolgáltatás” Pt. 3. § 29. pontjában foglalt meghatározásának módosítása révén (az új 30. pont) egyértelművé válik, hogy csak azok a többletszolgáltatások minősülnek különszolgáltatásnak, amelyet a postai szolgáltató külön díj ellenében teljesít. Ennek megfelelően nem minősül postai különszolgáltatásnak az a többletszolgáltatás, mely a postai szolgáltatónál (például az integrált postai szolgáltatást végző postai szolgáltatónál) az alap szolgáltatási csomag részét képezi, és melyet a postai szolgáltató ezen okból kifolyólag külön díj nélkül teljesít.

Az „Utánvétel” fogalom-meghatározás új definícióként kerül be a Pt. 3. §-ának új 38. pontjaként, amely olyan - könyvelt küldeményekhez igénybe vehető - postai különszolgáltatás, amelynek igénybevétele

esetén a szolgáltató a küldeményt a feladó által megjelölt utánvételi összeg beszedése után kézbesíti, ezt követően a beszedett összeget a küldemény feladója részére a szolgáltatási szerződésben rögzített határidőn belül eljuttatja, vagy az általa megjelölt pénzügyi számlára utalja.

A 2. §-hoz

A Pt. 5. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásoknak igazodnia kell az igénybevevők szükségleteihez, valamint a technikai, gazdasági és társadalmi környezethez. A postai alap-, illetve egyetemes szolgáltatásoknak hosszú évtizedek óta részét képező különszolgáltatások egy részét azonban a hatályos Pt. nem nevesíti. Ezért a fogalom meghatározások közé beépített utánvétel különszolgáltatás meghatározásával szükségessé vált a Pt. 5. §-a (2) bekezdésének a módosítása is. A Pt. 5. §-ának (2) bekezdése meghatározza, hogy az egyetemes postai szolgáltató, és az engedélyes postai szolgáltató a szóban forgó különszolgáltatásokat milyen küldeményekhez köteles nyújtani. A tervezet az egyetemes postai szolgáltatáshoz kötelezően nyújtandó különszolgáltatások körének bővítésével azt kívánja biztosítani, hogy az egyetemes postai szolgáltató a jövőben ne szüntesse meg a lakosság számára fontos, de jelenleg nem jogszabályi kötelezettség, hanem szolgáltatói döntés alapján nyújtott különszolgáltatásokat.

Hivatalos iratot küldő szervtől érkezett észrevétel alapján vizsgálat tárgyát képezte, hogy az egyetemes postai szolgáltató, mely levélküldemények esetében – jogszerűen – alkalmaz a küldemény kezelésének gyorsaságán is alapuló küldemény továbbítás rendszert, vagyis ún. elsőbbségi kategóriájú leveleket is kezel, ugyanezt nem teszi meg a hivatalos iratok esetében. Az indokolatlan megkülönböztetést szünteti meg a javaslat 2 §-a, amely a Pt. 5. §-ának (5) bekezdésében foglaltakat kiegészíti azzal a kötelezettséggel, hogy amennyiben az egyetemes postai szolgáltató levelek, címzett reklámküldemények és nyomtatványok esetében megkülönböztet elsőbbségi küldemény kategóriát, ezt a hivatalos iratok esetében is meg kell tennie.

A 3. §-hoz

A bejelentési kötelezettség alapján nyújtható, nem egyetemes szolgáltatási körbe tartozó postai szolgáltatások esetében nem indokolt a személyi és tárgyi feltételek igazolásául szolgáló okiratoknak a Pt. 9. § (8) bekezdésének f) pontjából következő benyújtása, ahogy ez az engedélyes postai szolgáltatók esetében kötelező. A Pt. 10. § (3) bekezdésének módosítása ennek az igénynek tesz eleget, így a nem egyetemes szolgáltatási körbe tartozó postai szolgáltatások esetében szűkül a benyújtandó adatok és iratok köre. Fontos továbbá, hogy a vonatkozó követelmények törvényi szinten és egyértelműen kerülnek meghatározásra.

A 4. §-hoz

A Pt. 16. § (4) bekezdésének és 30. §-ának módosítása az Adatvédelmi Biztos által előterjesztett javaslaton alapul. A módosítás révén a Pt. megfelel a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) követelményeinek. A 16. § módosított (4) és új (5) bekezdése ezen felül meghatározza a kézbesítési okirat tartalmi elemeit, valamint a kézbesítés során betöltött szerepét.

Az 5. §-hoz

A Pt. a küldemények megsemmisülését, részleges vagy teljes elveszését, megsérülését és késedelmes teljesítését határozza meg kártérítési tényállásként. A károkozás azonban úgy is megvalósulhat, ha a postai szolgáltató a küldeményt ugyan időben és épségben eljuttatja a címzetthez, de valamely külön-

szolgáltatást nem teljesít. Ennek a szabályozási hiánynak a rendezésére irányul a Pt. 18. § (1) bekezdésének módosítása, valamint a 23. § kiegészítése.

A postai különszolgáltatásra vonatkozó, a 18. § (1) bekezdésében és a 23. § (5) bekezdésében rögzített felelősségi szabályokat értelemszerűen a „postai különszolgáltatás” jelen javaslat által módosított fogalmával együttesen kell értelmezni. Ennek megfelelően a Pt. 18. § (1) bekezdése nem vonatkozik arra a többlétszolgáltatásra, mely a postai szolgáltatónál (például az integrált postai szolgáltatást végző postai szolgáltatónál) az alap szolgáltatási csomag részét képezi, és melyet a postai szolgáltató ezen okból kifolyólag külön díj nélkül teljesít.

A 6. §-hoz

A Pt. 20. §-ának (1) bekezdése az egyetemes postai szolgáltatás keretében a könyvelt postai küldemény megsemmisülése, teljes vagy részleges elveszése, vagy megsérülése esetére vonatkozó kártérítési szabályokat tartalmazza. A rendelkezés módosítása azt célozza, hogy a küldemény részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési összeg a kártérítési igény érvényesítésére jogosult választásához igazodjon, vagyis a jogosultnak legyen lehetősége a sérült vagy részlegesen elveszett küldemény tulajdonjogáról lemondva, a megsemmisült vagy teljesen elveszett küldemény után járó kártérítést igényelni.

A 7. §-hoz

A Pt. 21. §-ának módosítása az értéknylvánítás különszolgáltatással feladott postai küldemény megsemmisülése, teljes vagy részleges elveszése, vagy megsérülése esetére vonatkozó kártérítési szabályokat tartalmazza. A rendelkezés módosítása – a Pt. 20. §-ának (1) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan – azt célozza, hogy a küldemény részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési összeg a kártérítési igény érvényesítésére jogosult választásához igazodjon.

A 8. §-hoz

A Pt. 23. §-a hiányosan szabályozza a kártérítés különös eseteit. A 23. § ugyanis a Ptk.-hoz, mint háttérjogszabályhoz képest a postai szolgáltató számára kedvezőbb kártérítésről rendelkezik a garantált kézbesítési idejű és értéknylvánított postai küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetében, míg ugyanezen küldemény részleges elveszése vagy sérülése esetéről részben hallgat, itt tehát a szigorúbb Ptk. szabályok irányadók. A Pt. 23. §-ának (3) bekezdése ellentmondásosan szabályozza a garantált kézbesítési idejű és egyben értéknylvánított postai küldemény részleges elveszése sérülése és emellett késedelmes kézbesítése miatt fizetendő kártérítést. A tervezet az ellentmondást orvosolja és a kártérítés meghatározását is igazságosabbá teszi. Másrésztől eddig nem volt szabályozva a különszolgáltatás nem vagy nem szerződészerű teljesítése sem. Mindezek alapján szükséges a Pt. 23. §-ának kiegészítése, valamint felépítésének tematikai szempontból történő módosítása.

A 9. §-hoz

A Pt. 24. §-ának a 23. §-ra vonatkozó utalásából az a téves következtetés vonható le, hogy a 23. § szabályozza a kártérítési átalányt. Tekintve, hogy ez a 23. § jelen javaslat szerinti módosítása révén nem helytálló, szükséges a 24. §-ban hivatkozott „kártérítési átalány” helyett egy általánosabb fogalom („kártérítési összeg”) használata.

A 10. §-hoz

A Pt. 27. §-a (6) bekezdésének módosítása révén egyértelművé válik, hogy az igénybe vevő a postai szolgáltató válaszában elmaradása esetén kártérítési igényét a jelzését vagy bejelentését követő harmincadik nap elteltétől számított egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti.

A Pt. 27. §-ának új (7) bekezdéssel történő kiegészítése a Pt. 18. § (1) bekezdésének módosítására vezethető vissza.

A 11. §-hoz

A Pt. 30. §-ának és a 16. § (4) bekezdésének módosítása az Adatvédelmi Biztos által előterjesztett javaslaton alapul. A módosítás révén a Pt. megfelel az Avtv. követelményeinek.

A 12. §-hoz

A Pt. 31. §-a (4) és (6) bekezdésének a fiókbérlőt érintő módosítása az egységes fogalomhasználat végett indokolt.

A 13. §-hoz

A Pt. 35. § (3) bekezdésének b) pontjában és a 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 35. §-a (4) bekezdésének i) pontjában foglaltakat figyelembe véve a „panasz” Pt. 35. § (2) bekezdése szerinti meghatározása következetlen és hiányos. A meghatározás ugyanis a postai szolgáltató alkalmazottjának munkavégzését, míg a többi jogszabályhely az alkalmazott tevékenységét, magatartását nevesíti. Ez a Nemzeti Hírközlési Hatósághoz érkezett ügyfélbejelentések esetében jogalkalmazási problémát okozott, mivel adott esetben maga a munkavégzés ténylegesen megfelelő volt, a konkrét magatartás viszont nem. A magatartást így a fenti jogszabályhely alapján nem lehetett egyértelműen kifogásolni.

A 14. §-hoz

A Pt. 45. §-ának (2) bekezdése pontatlanul sorolja fel az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénynek (a továbbiakban: Eht.) a Pt. tekintetében is alkalmazandó szakaszait. A hivatkozott rendelkezések közül egyesek nem alkalmazhatóak a postai szolgáltatókra (például az Eht. 74. és 75. §-ai), mások nem léteznek (az Eht. 70. §-ának (4)-(9) bekezdései). A jelenlegi szöveg szerint az Eht. 33. §-ában foglalt, bírságra vonatkozó rendelkezések alkalmazandóak, ugyanakkor a Pt. 48. §-a kimerítően szabályozza ezt a tárgykört, így felesleges az Eht. 33. §-ára történő utalás.

A 15. §-hoz

Mivel a Pt. 45. § (2) bekezdésének módosítása révén a Pt. nem hivatkozna többé az Eht. bírságot szabályozó 33. §-ára, a továbbiakban a bírságot az Eht. 33. §-a és a Pt. 48. §-a egymástól függetlenül szabályozná. Tekintve, hogy mindkét esetben a Nemzeti Hírközlési Hatóság jár el, szükséges a két eljárás egységesítése. Ennek érdekében kerülnek beiktatásra a Pt. 48. §-ának új (1) bekezdése, valamint az új (7) bekezdése. Ezek a rendelkezések a jogkövető magatartást ösztönzik, és a postára vonatkozó jogszabály megsértése esetén a jogsértéssel arányos szankció alkalmazása céljából a hatóság - speciális versenyhatósági hatásköréből, illetve felügyeleti tevékenységének fontosságából adódóan - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben foglalt eszközökön túlmenően további eszközöket is igénybe vehet, amelyek garantálják a hatóság feladatai-

nak hatékony ellátását, a fogyasztói érdekek kiemelt érvényesülését és védelmét, magas minőségű szolgáltatások nyújtását, a jogszabályok betartását. A törvény a hatékony hatósági tevékenység érdekében bevezeti a jogsértő szervezet vezető tisztségviselőjének felelősségre vonását is.

A 16. §-hoz

A § törvény hatályba lépésének időpontjáról rendelkezik, valamint hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

A Pt. 35. § (1) bekezdésében hivatkozott, közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló 1977. évi I. törvényt az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 148. § (2) bekezdésének e) pontja 2004. május 1-től hatályon kívül helyezte. Ennek megfelelően szükséges az e törvényre hivatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezése.

Tekintettel arra, hogy a Pt. több rendelkezése is tartalmaz utalásokat a Pt. egyes rendelkezéseire, ezért a beépített új rendelkezések miatt szükségessé vált a hivatkozások áttekintése, és megfelelő pontosítása.

A Pt. 53. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel állapítsa meg a postai készpénz-átutalási tevékenység, a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység és a postautalvány-szolgáltatás részletes szabályait, valamint az egyetemes postai szolgáltató, illetve közreműködője által végzett pénzügyi szolgáltatási, befektetési és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek ellátásának személyi, tárgyi, technikai és biztonsági feltételeit. A Pénzügyminisztérium észrevétele alapján a felhatalmazó rendelkezést módosítani szükséges, tekintettel arra, hogy készül a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 232/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet helyébe lépő jogszabály, amely olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amely miatt a felhatalmazás nem helyezhető hatályon kívül.

Az adatvédelmi biztosnak az Avtv. 25. §-ának (1) bekezdésén alapuló javaslata szerint a személyes adatok kezelésére vonatkozó részletes szabályokat a Pt.-ben kell rögzíteni. Ennek háttérben az áll, hogy az Avtv. 3. §-ának (3) bekezdése alapján kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, a kezelendő adatok körét és megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvénynek vagy önkormányzati rendeletnek kell meghatározni.

A Pt. 53. § (1) bekezdésének h) pontja ezzel szemben kormányrendeleti szinten kívánja szabályozni a személyes adatok kezelését, mely így ellentmond az Avtv. 3. § (3) bekezdésének. A Pt. 53. § (1) bekezdésének h) pontja a hatáskörök továbbdelegálása miatt alkotmányjogi szempontból is aggályos. A h) pont által hivatkozott titoktartási kötelezettséget a Pt. 32. §-a szabályozza, a titokvédelem különleges feltételeinek szabályozására pedig nem mutatkozott igény. Mindezek alapján indokolt a Pt. 53. § (1) bekezdés h) pontjának hatályon kívül helyezése.